

NYELVÉSZET

Czeglédi Katalin :

Általános és alkalmazott nyelvészeti tanulmányok — I. kötet

Előszó

Jelen gyűjteményes kötetben olyan tanulmányok szerepelnek, amelyek elhangzottak valamilyen konferencián, azonban csak egy részük jelent meg tanulmánykötetben vagy folyóiratban. Ezeknek az írásoknak az egybegyűjtésekor nemcsak az a célunk, hogy együtt legyenek elérhetőek, hanem azt is hangsúlyozzuk, hogy a régi módszerekkel, a régi elvek mentén és a régi célokkal nem folytathatók sem az általános, sem a leíró, sem a történeti összehasonlító nyelvészeti tanulmányok. Ez pedig alapvetően határozza meg az alkalmazott nyelvészeti kutatásokat.

A nyelvnek, nyelveknek és a történetüknek a rendszerét vizsgálva kiolvashatunk belőlük általános és részleges szabályszerűségeket, amelyeket alkalmazva a nyelvek és népek történetének vizsgálatában új tudományágat művelünk, mégpedig a nyelvészeti őstörténetet. Tekintettel arra, hogy a magyar és más népek őstörténete gyakran kevés vagy írásos források teljes hiányában nehezebben kutatható, ezért az őstörténeti kutatások nyelvészeti szemszögből igen nagy jelentőségűek. Az érdemi munkához pedig elfogulatlan, politikai behatásoktól mentes vizsgálatok szükségesek. Helyes úton csakis akkor járhatunk, ha a kutatási eredményeink nem mondanak ellent, vagyis összhangban vannak más őstörténeti segédtudományok eredményeivel. Miután a nyelv, a gondolkodás, az ember és a természeti körülmények összefüggnek, kölcsönösen feltételezik egymást, ezt a négy tényezőt együttes kölcsönhatásukban mindig figyelembe kell venni.

Mint ismeretes, a jelen akadémiai őstörténetünket az elmúlt 200 évben alapvetően meghatározta a nyelvészeti álláspont, amely alapvetően és részleteiben is tévútra vitte mind a nyelvünk, mind a népünk történetét. A Volga-Urál vidéke földrajzi neveit alapul véve s a kutatásba bevonva a Kárpát-medence és Eurázsia egészének földrajzi neveit, valamint az idekapcsolódó nyelveket - elsősorban az altáji, uráli nyelvcsaládba soroltakat és a szláv nyelveket - megírtam a földrajzi nevek nyelvtanát. Ebből eddig megjelent a Hangtan és az Ősmondattan. Megjelenés alatt a Gyökrendszer, kiadásra vár a Toldalékok rendszere, a Szófajok rendszere és a Jelentéstan. Már a munka során kiderült, hogy ez a nyelvtan valójában a szkíta és hún nyelvek nyelvtana, továbbá a szkíta-hún utódnelvek és nem utolsó sorban a magyar nyelv nyelvtana. Ennek a nyelvtannak a mentén rendszereződnek, helyükre kerülnek a volt és a ma is meglévő nyelvi kapcsolatok. Igaz, a jelen akadémiai álláspontoknak rendre ellentmondanak a vizsgálati eredményeink, azonban az elfogulatlan régészeti, történeti, genetikai, néprajzi stb. kutatásoknak nem, azokkal összhangban vannak. Az elmúlt évtizedekben végzett nyelvészeti kutatásaimnak ez adja meg a kiemelt jelentőségét. A fent jelzett alampunkákat tartalmazó könyvek mellett az ezeket segítő és ezeknek gyakran a részeit képező tanulmányokat nemcsak a szakembereknek, hanem a szélesebb olvasóközönségnek is szánom e gyűjteményes kötetben. Természetesen ennek az első kötetnek lesz folytatása, hiszen az ilyen jellegű témákról a jövőben is rendszeresen szólni kívánok a konferenciákon, különböző előadásokon, amelyeknek az írásban megszerkesztett változatát jelen sorozatban is közzétesszük.

Ezen tanulmánygyűjtemény teljes terjedelmében (230 oldal) e szám mellékletében olvasható. — Mikes Int. Szerk.

CZEGLÉDI, Katalin: General and Applied Linguistics Essays

Sixteen collected essays on general and applied linguistics are published in Supplement #1 of this issue.

